

UPPSALA TINGSRÄTT
Avdelning 1
Enhet 1

DOM
2019-05-10
meddelad i
Uppsala

Mål nr: B 6530-18

PARTER (Antal tilltalade: 1)

Tilltalad

Bengt KENNETH Johansson, 19650624-1451
Portalgatan 74 Lgh 1402
754 18 Uppsala

Offentlig försvarare:

Advokat Stefan Wallin
Advokatbolaget Wallin & Söderberg AB
Dragarbrunnsgatan 44, 5 tr
753 20 Uppsala

Åklagare

Chefsåklagare Joakim Zander
Åklagarmyndigheten
Särskilda åklagarkammaren
205 90 Malmö

DOMSLUT

Brott som den tilltalade döms för

1. Olaga hot, 4 kap 5 § 1 st brottsbalken i sin lydelse före 1 januari 2019
2018-10-22
2. Hot mot tjänsteman, 17 kap 1 § 1 st brottsbalken
2018-10-22

Åtal som den tilltalade frikänns från

Förberedelse till mord, 3 kap 1 § och 11 § samt 23 kap 2 § 1 st brottsbalken
2018-10-22

Påföljd m.m.

Dagsböter 100 om 430 kr

Brottsofferfond

Den tilltalade åläggs att betala en avgift på 800 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1113	Smedsgränd 22	018-431 60 00		måndag - fredag
751 41 Uppsala		E-post: uppsala.tingsratt@dom.se		08:00-16:00
		www.uppsalatingsratt.domstol.se		

UPPSALA TINGSRÄTT

Avdelning 1

Enhet 1

DOM

2019-05-10

Mål nr: B 6530-18

Ersättning

Stefan Wallin får ersättning av staten med 51 750 kr, varav 10 350 kr avser mervärdesskatt.
Kenneth Johansson ska återbetala hela denna kostnad till staten.

YRKANDEN M.M.

Åklagaren har yrkat enligt *bilaga 1* med där gjorda justeringar.

Kenneth Johansson har i förhållande till samtliga åtalspunkter förnekat brott.

UTREDNINGEN

Åklagaren har åberopat den bevisning som framgår av *bilaga 1*.

Genom utredningen i målet framgår till en början följande.

Kenneth Johansson (nedan Kenneth) och Per-Erik Eriksson (nedan Per-Erik) har båda arbetat som poliser i Polismyndighetens specialsökhundgrupp. Per-Erik var gruppchef. När Per-Erik skulle ersättas som gruppchef fick andra anmäla intresse för gruppchefstjänsten. Per-Erik var på något sätt delaktig vid tillsättningen av tjänsten. Det beslutades att tjänsten skulle erbjudas till en person kallad Jocke. Kenneth gillade inte beslutet och började skicka meddelanden till Per-Erik om saken i en chattkonversation. Chattandet fortsatte under flera dagar.

Den 22 oktober 2018 åkte Kenneth, som då var ledig, till polisstationen och hämtade sitt tjänstevapen, magasin och en kommunikationsradioapparat. Han åkte därefter tillbaka till sin bostad. Senare på kvällen den 22 oktober 2018 hämtades Kenneth för förhör i sin bostad av polisens regionala insatsgrupp. På ett bord i lägenheten påträffades Kenneths tjänstevapen laddat med ett fullt magasin och en patron i patronläge, ett fulladdat extramagasin och en kommunikationsradioapparat som var påslagen.

Nedan redovisas delar av den åberopade skriftliga och muntliga bevisningen.

Den skriftliga bevisningen

Till stöd för sina gärningspåståenden under åtalspunkterna 1 och 2 har åklagaren som skriftlig bevisning åberopat bl.a. en chattkonversation (iMessage) mellan Kenneth och målsäganden Per-Erik. Det framgår att Kenneth är den mest aktive i konversationen. Konversationen inleds runt kl. 17.20 den 18 oktober 2018 med att Kenneth har synpunkter på att Per-Erik inte har informerat om vem som blir "GC". Kenneth skriver bl.a. "Du kunde ha skickat ut infon i morse innan fikat när vi pratade skit om annat.." och "Som du märker, jag är rätt förbannad på hur det sköts nu". Per-Erik svarar kl. 17.58 bl.a. "Jag har lite svårt att förstå varför du är då arg på mig och att du känner dig grundlurad och sviken då jag är bakbunden och inte kan redogöra varför det har blivit så här.". Senare under kvällen skriver Kenneth bl.a. "Du kommer få det krig du ber om..." och "Säg aldrig att "mig och dig emellan"..ditt ord är skit och du har behandlat mig som skit!".

Konversationen fortsätter nästa dag kl. 06.11 med att Kenneth återigen börjar skicka meddelanden till Per-Erik. Kenneth frågar bl.a. varför Per-Erik ville att Jocke ska vara GC och skriver "nu sitter du i skiten". Per-Erik svarar att han är på konferens och därför har svårt att svara samt att han inte kan ge Kenneth den information han söker.

Den 20 oktober 2018 skriver Kenneth "/*/.../ tråkigt att du behandlar alla som skit gör mig en sista tjänst: tilltala mig aldrig mer!", "Vore det straffritt så..." och "Du tror du kommer undan genom att inte svara? Vi får se..". Per-Erik svarar att han har försökt ge Kenneth svar samt att Kenneths meddelanden inte för saken framåt. Kenneth svarar "Jag har gått i god för ditt ord, nu får jag skämmas för det" och "Orkar inte återge allt hat mot dig.." samt frågar om Per-Erik vill att han ska söka en annan tjänst. Kenneth skriver ytterligare ett flertal meddelanden under dagen och natten mot den 21 oktober 2018.

Konversationen återupptas av Kenneth på förmiddagen den 21 oktober 2018.

Kenneth skriver bl.a. ”Du saknar ryggrad, och det är det alla stör sig på!”, ”Om jag var lite mognare, så hade jag sagt 4x4, fyra ögon, fyra väggar..” och ”Du vet inte vad du satt igång..”. Per-Erik svarar ”Jag har försökt att svara dig men just nu verkar det utsiktslöst..”. Senare under dagen skriver Kenneth att han inte har fått något svar av Per-Erik.

På eftermiddagen den 22 oktober 2018 fortsätter konversationen med att Kenneth skriver ”Ok, om det är så du vill ha det..” och ”Ryggradslös så vänder du dig till Susanne..fy fan!”. Per-Erik svarar att han har försökt bemöta Kenneth så bra han kunnat och skriver vidare ”Hur menar du att jag ska gå till väga när du skickar meddelanden till gruppen som gör att några har hört av sig och är oroliga angående dig och då menar jag som omtanke..”. Senare under kvällen samma dag skriver Kenneth bl.a. ”Nu har du retat upp mig, och det brukar aldrig sluta bra!”, ”4x4?”, ”Skraj? Jag tar gärna stryk, men jag har i alla fall ryggrad!”, ”Tid och plats?” samt ”Fulla mag..nog bäst att du inte stör mig..”. Kenneth skickar några ytterligare meddelanden fram till kl. 22.59 på kvällen den 22 oktober 2018.

Utöver chattkonversationen mellan Kenneth och Per-Erik har åklagaren som skriftlig bevisning bl.a. åberopat loggar över polisens dörr- och låssystem, bilder av Kenneths lägenhet samt en videoupptagning i samband med husrannsakan i lägenheten. I videoupptagningen visas att det på matbordet stod en laddad pistol med en patron i patronläge, ett laddat extramagasin och en påslagen kommunikationsradioapparat tillhörande polisen.

Den muntliga bevisningen

Som muntlig bevisning till stöd för åtalspunkterna 1 och 2 har åklagaren, utöver förhör med Kenneth, åberopat målsägandeförhör med Per-Erik samt vittnesförhör

med Lars Johansson. Till stöd för åtalspunkten 3 har åklagaren åberopat förhör med Kenneth och målsäganden Daniel Pollak.

De hörda personerna har huvudsakligen berättat följande.

Per-Erik

Han har känt Kenneth i cirka 30 år. De har från tid till tid till annan jobbat tillsammans. Mellan åren 2009 och 2013 jobbade de i samma enhet inom polisen. Han var chef för enheten och Kenneth blev så småningom biträdande chef. År 2015 blev han gruppchef för specialsökhundgruppen. Kenneth var hans ställföreträdare som gruppchef när han var borta på semester och liknande. Detta pågick fram till sommaren 2018 när Kenneth frivillig frånsade sig ställföreträdarskapet.

Den aktuella tjänstetillsättningen avsåg hans tidigare tjänst som gruppchef för specialsökhundgruppen. Det var inte en rekrytering utan baserades på intresseanmälan. Det var fem sökande. Kenneth sökte strax innan tiden gick ut. Han och den operativa chefen Susanne hade samtal om de sökande och kom fram till att de som gick vidare i processen var två personer – Jocke och Timpen. Han meddelade de övriga sökande att de inte hade gått vidare. Efter ytterligare samtal med Jocke och Timpen kom han och Susanne fram till att Jocke var bäst lämpad. Efter att Timpen hade meddelats detta förde han informationen vidare till övriga personer i specialsökhundgruppen. Dagen efter att gruppen hade fått informationen började Kenneth skicka meddelanden till honom. Han skrev ett mail och förklarade för gruppen hur tjänstetillsättningen hade gått till, nämligen att Jocke blivit tillfrågad om han ville ha tjänsten och att facket därefter hade tre till fem dagar på sig att komma med invändningar. Han förklarade att det under tiden fanns ett ”vakuum” när man inte kunde veta vad som skulle hända. Det var därför han i chattkonversationen svarade Kenneth att det inte fanns mer informationen än den som redan hade förmedlats.

När frekvensen av Kenneths meddelanden ökade började han misstänka att Kenneth hade börjat dricka. Han tyckte att Kenneth skrev konstiga saker på konstiga tider. Han visade därför den operativa chefen Susanne meddelandena. På måndagen ringde både Susanne och en annan person till Kenneth och sa att han skulle sluta skicka sms till Per-Erik. I samband med det sa Kenneth att han inte var intresserad av tjänsten som gruppchef längre. Därefter började Kenneth skriva att de skulle göra upp. När Kenneth skrev att de skulle göra upp fysiskt så blev han orolig. Han var orolig för att det inte var Kenneth som skrev eller att det mer var alkoholen som talade.

Droppen var när Kenneth skrev att han hade ”fulla mag”. Han blev då väldigt orolig. Han tolkade det direkt som att Kenneth hade tagit hem tjänstevapnet. Han ringde till jobbet och frågade om Kenneths vapen fanns där. Han kände oro för sin egen och sin frus säkerhet. Kenneth bor 200 meter ifrån dem. På grund av att Kenneth hade druckit kände han oro för att Kenneth skulle göra något förhastat. De hade tvättid och de hade fönster utåt gatan. När han skulle byta tvätt tog han med sig en ficklampa för att kunna blända Kenneth om han skulle komma dit. De höll sig borta från fönster och dörrar. Så småningom kom beskedet att Kenneths vapen inte fanns på jobbet samt att Kenneth under kvällen hade varit på jobbet trots att han var ledig. Därefter kom insatspolisen. Två av dem stannade i hans lägenhet och övriga åkte till Kenneth.

Han och Kenneth har anförtrott sig till varandra. Från Kenneths sida har det främst gällt när han blev misstänkt för rattfylla vid ett tillfälle samt när Kenneths bror gick bort. De har även pratat om att Kenneth haft tankar på att skada sig själv. Han tolkade dock inte den aktuella händelsen som att Kenneth hämtade tjänstevapnet för att skada sig själv. Detta eftersom han tolkade de föregående meddelandena som att Kenneth ville skada honom.

Daniel Pollak

Han jobbar som insatspolis. Den aktuella kvällen hade de fått i uppdrag att göra en husrannsakan. När de hade kommit till platsen och försökte öppna dörren till lägenheten så ryckte en man plötsligt upp dörren ganska hastigt. De såg att han hade tomma händer. De märkte dock ganska snabbt att mannen var upprörd och att han luktade alkohol. Han och hans kollegor beslutade därför att mannen skulle beläggas med handfängsel. Medan han gjorde det så gick några av hans kollegor in i lägenheten. Han hörde från kollegorna att de där hittade vapen och en kommunikationsradio. Därefter tog de med mannen ner till porten för att sätta honom i polisbilen. Mannen var då fortsatt upprörd och sa att det skulle bli tumult. När de hade fört in mannen i bilen så körde de iväg till Västerås. Mannen gjorde aldrig något fysiskt motstånd men var spänd i armarna.

Innan de tog med mannen ner till porten så minns han tydligt att mannen tittade på honom och sa ”du och jag ska göra upp en vacker dag”. Han frågade mannen om han skulle tolka det som ett hot, varpå mannen svarade ja.

Under insatsen var de maskerade med balaklavor och hade tung skyddsutrustning på sig. Mannen kunde endast se hans ögon.

Kenneth

Han och Per-Erik har jobbat med varandra i många år på det sätt som Per-Erik beskrivit. Han och Per-Erik har umgåtts privat vid något tillfälle men de har främst varit kollegor. Det stämmer att han och Per-Erik jobbade i samma grupp åren 2009 och 2013. Per-Erik var chef och han var biträdande chef. År 2013 valde han kliva av tjänsten eftersom han inte hade rätt intresse.

År 2015 blev Per-Erik gruppchef för polisens specialsökhundgrupp. Vid det tillfället fanns ingen formell tjänst som biträdande gruppchef men han agerade ändå som Per-Eriks ställföreträdare vid längre ledigheter och dylikt. När Per-Erik skulle

sluta som gruppchef agerade han som Per-Eriks tillfällige ersättare under en period från mars till mitten av augusti 2018. Därefter tog en kollega över som tillfällig ersättare till dess tjänsten som gruppchef lystes senare ut. Först tänkte han inte söka tjänsten men flera av hans kollegor påtalade att han borde söka. Till slut sökte han tjänsten precis innan sista ansökningsdagen. Han drog dock tillbaka sin ansökan innan tjänsten hade tillsatts. Han var egentligen inte intresserad av tjänsten utan sökte egentligen endast för att det skulle finnas några alternativ till Jocke, som var en av de andra sökande. Eftersom det fanns andra sökande än han och Jocke drog han tillbaka sin ansökan.

Det stämmer att han skickade de av åklagaren åberopade meddelandena. Konversationen handlar i grunden om tillsättningen om tjänsten som gruppchef. Han och Per-Erik hade diskuterat huruvida Jocke var lämplig att ta över som gruppchef. De var överens om att han var en duktig hundförare men att det hade förekommit en del konflikter kring Jocke. Många personer i arbetsgruppen var oroliga för att Jocke skulle få tjänsten. Flera personer hade i förtroende sagt till honom att de skulle sluta om Jocke blev gruppchef. Han framförde detta till Per-Erik. Tidigare hade även Per-Erik hållit med om att Jocke inte passade som chef. Personligen har han inget agg mot Jocke. De har känt varandra i cirka 20 år.

Anledningen till att han var upprörd på Per-Erik i chattkonversationen var att Per-Erik hade gjort en kovändning angående Jocke genom att först anse att han var olämplig som chef för att sedan ändå kalla honom till intervju för tjänsten som gruppchef. Han tyckte att det var onödigt att riskera hela gruppen för att Jocke skulle bli chef. Han håller med att hans ton i chattkonversationen blev mer och mer allvarlig ju längre tiden gick. Det hänger samman med att han drack alkohol. Ju mer berusad han blev desto argare blev han på att han, som han tyckte då, inte fick något vettigt svar av Per-Erik. Han kände sig nonchalerad. Om Per-Erik bara hade ringt upp så hade problemet varit löst. I efterhand har han bett Per-Erik om ursäkt

eftersom han inser att han överreagerade oerhört. Han ville att Per-Erik skulle förstå att han mådde dåligt psykiskt.

Han var berusad eller kraftigt bakfull i princip hela tiden när chatkonversationen pågick. Han hade inte skrivit på samma sätt om han hade varit nykter. De som känner honom vet att han aldrig skulle göra någon illa. Huvudsyftet med hans meddelanden var att reta upp Per-Erik och få Per-Erik att må lika dåligt som han själv.

På kvällen den 22 oktober 2018 hade han druckit en flaska gin och några glas vin. Han kan inte minnas att han någonsin blivit personlighetsförändrad av alkohol på det sätt som han blev den aktuella kvällen. Det fanns ingen anledning för honom att bli så arg och besviken på Per-Erik som han blev. Han förstörde upp det och antagligen berodde det på att han mådde psykiskt dåligt.

Syftet med att han skrev "4x4" var att provocera Per-Erik. Underförstått är det en inbjudan till honom att träffas för att göra upp med nävarna. Han ville dock inte att de på riktigt skulle träffas och slåss. Han visste att Per-Erik aldrig skulle gå med på det eftersom han antagligen var nykter. Syftet var detsamma när han skrev "Tid och plats?". När han skrev "Orkar inte återge allt hat mot dig.." menade han inte att han själv hatade Per-Erik utan att andra personer i specialsökhundsgrupp hade synpunkter på bl.a. hur Per-Erik bemötte folk. Han hatar inte Per-Erik.

Det är korrekt att han åkte till jobbet och hämtade sitt tjänstevapen och magasin på kvällen den 22 oktober 2018. Anledningen till att han gjorde det var att han mådde dåligt. Han hade tankar på att använda vapnet mot sig själv. Han hade aldrig någon tanke på att använda vapnet mot Per-Erik eller någon annan, varken för att skada eller hota. Även när han är i tjänst har han ibland en kula i pistolens patronläge. Han har behörighet att ha det. Magasinen var tomma när han hämtade dem på jobbet. Han vet inte varför han fyllde båda magasinen. Efter att han hade laddat pistolen

satt han en stund med den i sin hand och övervägde hur han skulle göra. Det var efter att han hade skickat meddelandet om ”fulla mag” till Per-Erik. Anledningen till att han skickade det meddelandet var för att Per-Erik skulle förstå att han mådde dåligt. Hans bror tog livet av sig för fyra år sedan genom att skjuta sig när han var berusad, vilket Per-Erik kände till. Han anspelade på att han skulle ta livet av sig. Anledningen till att han vid det första polisförhöret uppgav att han inte visste vad han menade med ”fulla mag” kan ha varit att han inte kom ihåg.

Han var inte medveten om att han fick med sig kommunikationsradioapparaten när han hämtade vapnet på jobbet. Han tog med sig allt som fanns i skåpet. Han måste ha satt igång apparaten när han kom hem. Han antar att han tog med sig apparaten för att kunna hålla koll på om ifall polisen var på väg hem till honom. Detta för att få en förvarning för att hinna besluta om han skulle skjuta sig eller inte. I efterhand inser han dock han inte kunde komma åt rätt kanal för att kunna få information om polisen var på väg till honom.

Han minns när polisen kom hem till honom. Han upptäckte det först genom att det kom ett rasslande ljud från ytterdörren. Han gick dit och låste upp dörren. Det stod då poliser utanför som direkt tog tag i hans händer. De drog ut honom i trapphuset och ställde honom mot en vägg. Han sa direkt att vapnet låg på köksbordet. Han var helt lugn. När han hade stått en stund så drog de plötsligt bak hans armar för att belägga honom med handfängsel. Han spände inte armarna utan sa helt lugnt att handfängsel var onödigt. Han fick ingen respons och sa därför till en av polismännen något i stil med att han skulle ”prata med” eller ”göra upp med” honom en vacker dag. På polismannens fråga om det skulle tolkas som ett hot svarade han att polismannen fick tolka det som han ville. Han kan även ha gjort ljud i stil med ”mm” eller ”hm”. Det var inte avsett som ett hot. Han menade att han muntligen skulle ställa polismannen till svars att han belade en helt lugn kollega med handfängsel. På vägen ner till polisbilen kan han säkert ha sagt några svordomar. Han blev arg för att han inte fick någon information om varför han blev

hämtad och vart de skulle. När de satt i bilen på väg till Västerås sa polismännen åt honom att hålla käften och att de annars skulle mörbulta honom. Han svarade då att det var bäst att de behöll handfångslen på och att det annars ”skulle bli åka av”.

Lars Johansson

Han och Kenneth har varit kollegor under lång tid och känner varandra väl. Han har aldrig upplevt Kenneth som våldsam eller argsint. Samarbetet dem emellan har alltid varit bra. Det senaste året har de haft ett särskilt förhållande eftersom han har fått låna Kenneths tjänstehund. Under denna period har han hämtat och lämnat hunden hos Kenneth, vilket alltid har gått bra.

Han minns när han skulle lämna hunden till Kenneth den 18 oktober 2018. Kenneth kom då ut på gården för att hämta hunden. Han minns att han reagerade på att Kenneth var ganska kraftigt berusad. Kenneth sluddrade och det märktes tydligt att han hade druckit en hel del. De pratade om när han skulle hämta hunden hos Kenneth nästa gång. I övrigt pratade de inte om något särskilt. Kenneths humör var som vanligt.

Under den efterföljande helgen skickade Kenneth en hel del sms till honom. Kenneth var missnöjd med en tjänstetillsättning. Han vet inget om vad Kenneth skrev till Per-Erik under helgen.

Måndagen den 22 oktober 2018 åkte han till Kenneth för att hämta hunden. Kenneth kom då ut och mötte honom. När Kenneth kom ut såg han väldigt härjad ut och verkade vara väldigt bakfull. Kenneth var trött, nedstämd och låg i humöret. Kenneth sa att han inte kunde sova på nätterna för att han var så förbannad på Per-Erik över tjänstetillsättningen.

DOMSKÄL

Allmänna utgångspunkter

I brottmål är det åklagaren som har bevisbördan. Det innebär som huvudregel att den tilltalades uppgifter ska läggas till grund för domstolens bedömning såtillvida åklagaren inte motbevisar dem och uppgifterna inte är så orimliga att de kan lämnas utan avseende. För en fällande dom krävs att domstolen genom den utredning som har lagts fram finner det ställt utom rimligt tvivel att den tilltalade har gjort sig skyldig till det som läggs honom eller henne till last. Det innebär bl.a. att det, för att beviskravet ska vara uppfyllt, inte får finnas några alternativa förklaringar till händelseförloppet än den som innefattas i åtalet (se t.ex. rättsfallet NJA 2015 s. 702).

Åtalspunkten 1 – grovt hot mot tjänsteman alternativt grovt olaga hot

Genom den framlagda utredningen är det klarlagt att Kenneth skrivit de meddelanden som åklagaren har påstått. Kenneth har uppgett att han åsyftade att han och Per-Erik skulle träffas för att göra upp med nävarna när han skrev ”4x4” och ”Tid och plats?”. Per-Erik har uppgett att han uppfattade Kenneths meddelanden som att Kenneth ville träffas för att göra upp.

När det gäller meddelandet i vilket det stod ”Fulla mag..nog bäst att du inte stör mig..” har Kenneth uppgett att han med meddelandet avsåg att få Per-Erik att förstå att han mådde dåligt. Meddelandet var enligt Kenneth en anspelning på att Kenneths bror tog livet av sig genom att skjuta sig. Kenneth har även berättat att han vid tillfället hade tankar på att skada sig själv. Per-Erik har å sin sida uppgett att han direkt uppfattade meddelandet som att Kenneth ville berätta att han hade tagit hem sitt tjänstevapen.

Enligt tingsrättens bedömning kan meddelandena sammantaget och betraktade i sin kontext inte tolkas på annat sätt än som ett hot om våld riktat mot Per-Erik.

Åklagarens förstahandsyrkande

För ansvar enligt 17 kap. 1 § första stycket brottsbalken krävs i aktuellt fall att gärningsmannen med hot om våld förgripit sig på en tjänsteman som hämnd för en åtgärd i myndighetsutövning. Det innebär bl.a. att den utsatta personen verkligen varit sådan som utövat myndighet (se Bäcklund, A., m.fl., *Brottsbalken, en kommentar*, Zeteo lagkommentarer, 2019, kommentaren till 17 kap. 1 § brottsbalken).

Av utredningen har framkommit att Per-Erik varit involverad vid ett tillsättningsärende avseende tjänsten som gruppchef för Polismyndighetens specialsökhundgrupp. Statlig tjänstetillsättning utgör i allmänhet en form av myndighetsutövning (se t.ex. prop. 1971:30 s. 332). Per-Erik är visserligen polis och har i denna egenskap att utöva myndighet på olika sätt. För ansvar enligt nämnda lagrum bör dock enligt tingsrätten krävas att den som utsatts för hotet verkligen kunde utöva myndighet i form av den specifika åtgärd som gärningsmannen avsett att hämnas för. I aktuellt fall skulle således krävas att Per-Erik varit den som haft behörighet att fatta beslut i tillsättningsärendet. I målet har inte klarlagts vilken närmare roll Per-Erik haft i det aktuella tillsättningsärendet. Hotet om våld kan därför inte bedömas som hot mot tjänsteman.

Åklagarens andrahandsyrkande

Enligt den vid gärningstillfället gällande lydelsen av 4 kap. 5 § brottsbalken döms den som lyfter vapen mot någon annan eller annars hotar med brottslig gärning på ett sätt som är ägnat att hos den hotade framkalla allvarlig fruktan för egen eller annans säkerhet till person eller egendom för olaga hot.

Som tingsrätten tidigare konstaterat har Kenneth riktat ett hot om våld mot Per-Erik som till följd av hotet blivit rädd. Kenneth ska därför dömas för olaga hot.

Gällande frågan om det olaga hotet ska rubriceras som grovt gör tingsrätten följande bedömning.

Enligt 4 kap. 5 § andra stycket brottsbalken ska, vid bedömningen av om brottet är grovt, särskilt beaktas om hotet påtagligt har förstärkts med hjälp av vapen, sprängämne eller vapenattrapp eller genom anspelning på ett våldskapital eller annars har varit av allvarligt slag, eller om gärningen annars har varit av särskilt hänsynslös eller farlig art. I enlighet med åklagarens påstående är det utrett att Kenneth haft tillgång till vapen, att Per-Erik varit medveten om det samt att Kenneth uttalat att han haft fulla magasin och att han förklarat sig villig att göra upp vid ett personligt möte.

Kenneth har visserligen anspelat på sin tillgång till vapen genom att säga att han hade ”fulla mag”. Det kan dock konstateras att hoten framfördes via sms samt att Kenneth aldrig var i Per-Eriks omedelbara närhet i samband med att hotet framfördes. Med hänsyn till detta ska det olaga hotet enligt tingsrättens uppfattning inte rubriceras som grovt.

Åtalspunkt 2 – förberedelse till mord

Är de objektiva förutsättningarna för förberedelse till mord uppfyllda?

För att någon ska dömas för förberedelse till brott krävs att det är särskilt föreskrivet. Av 3 kap. 11 § brottsbalken framkommer att förberedelse till mord är straffbelagt. Enligt 23 kap. 2 § första stycket 2 brottsbalken ska den som, med uppsåt att utföra brott, skaffar, tillverkar, lämnar, tar emot, förvarar, transporterar, sammanställer eller tar annan liknande befattning med något som är särskilt ägnat att användas som hjälpmedel vid ett brott, dömas för förberedelse till brottet, om

personen ifråga inte gjort sig skyldig till fullbordat brott eller försök. Vidare framkommer i paragrafens sista stycke att om faran för att brottet skulle fullbordas var ringa ska inte dömas till ansvar.

När det gäller frågan om ett föremål är särskilt ägnat att användas som hjälpmedel vid brott, bör det framhållas att inte endast sådana föremål vars användningsområde är ämnat för just utförande av brott omfattas. Även sådana hjälpmedel som i viss mån har ett legalt användningsområde men som är särskilt farliga med hänsyn till risken för uppkomst av brott, t.ex. skjutvapen, omfattas av bestämmelsen (se Bäcklund, A., m.fl., *Brottsbalken, en kommentar*, Zeteo lagkommentarer, 2019, kommentaren till 23 kap. 2 § brottsbalken).

Genom utredningen i målet är det klarlagt att Kenneth på kvällen den 22 oktober 2018 åkte till sin arbetsplats och hämtade bl.a. sitt tjänstevapen i form av en pistol och därtill hörande magasin. Pistolen och magasinen har därefter förvarats i Kenneths lägenhet och då varit laddade med ammunition. Kenneth har således tagit befattning med ett föremål som varit särskilt ägnat att användas som hjälpmedel vid mord.

Föreligger subjektiva förutsättningar för ansvar?

För ansvar för förberedelse till brott krävs att gärningsmannen haft uppsåt till både förberedelsehandlingen och det efterföljande brottet. När det gäller uppsåt i förhållande till ett efterföljande brott räcker det dock med uppsåt att brott av ett visst slag ska komma till stånd, även om det ännu inte föreligger en konkret brottsplan. När den person som utför förberedelsehandlingen själv ska utföra det efterföljande brottet, s.k. egenförberedelse, kan uppsåtsbedömningen vad gäller det efterföljande brottet inte ske med utgångspunkt i de vanliga uppsåtsformerna. Vid egenförberedelse krävs nämligen att gärningsmannen, vid tidpunkten för

förberedelsehandlingen, har beslutat sig för att senare utföra den handling som utgör brottet. Det avgörande är således gärningsmannens eventuella avsikt att utföra brottet (se rättsfallet NJA 2011 s. 627). Det är därmed inte, i motsats till vad åklagaren pläderingsvis hävdar, möjligt att begå förberedelsebrottet med s.k. likgiltighetsuppsåt.

Det står klart att Kenneths uppsåt täcker hans befattning med pistolen, d.v.s. förberedelsehandlingen. För fällande dom krävs även att det anses ställt utom rimligt tvivel att Kenneth, när han hämtade pistolen på sin arbetsplats den 22 oktober 2018, hade beslutat sig för att döda Per-Erik eller någon annan person. I detta avseende kan omständigheter före och efter förberedelsehandlingen tillmätas betydelse som bevisning (jfr rättsfallet NJA 2012 s. 45).

Av Kenneths egna uppgifter och övrig utredning framgår att han varit mycket upprörd på Per-Erik den aktuella dagen. Kenneth har även beskrivit att hans ilska mot Per-Erik successivt hade eskalerat under de föregående dagarna och särskilt i takt med hans berusning. På kvällen den 22 oktober 2018 var Kenneth kraftigt berusad. Som konstaterats under föregående åtalspunkt var vissa av hans meddelanden till Per-Erik under kvällen den 22 oktober 2018 en underförstådd inbjudan om att träffas för att göra upp. Därtill kommer att Kenneth, strax efter att han hade hämtat pistolen, skickade ett meddelande till Per-Erik med innebörden att han hade fulla magasin och att det var bäst att Per-Erik inte störde honom. Dessa omständigheter talar i någon mån för att Kenneth hämtade pistolen i syfte att använda den mot Kenneth.

Enligt tingsrättens mening finns det dock ingen utredning som direkt utvisar att Kenneth, när han hämtade pistolen eller vid någon senare tidpunkt, hade bestämt sig för att senare döda Per-Erik. Han har exempelvis inte sagt eller skrivit till någon att han ville ta livet av Per-Erik. Det saknas således omständigheter som åskådliggör det erforderliga uppsåtet. Att han i förtäckta ordalag hotat Per-Erik om att använda

pistolen mot honom är inte tillräckligt för att det ska anses utrett att Kenneth faktiskt hade bestämt sig för att döda honom.

Det kan också konstateras att drygt fyra timmar passerade från det att Kenneth hämtade pistolen till dess polisen hämtade honom samt att avståndet mellan Kenneths och Per-Eriks bostäder var cirka 200 meter. Det kan ifrågasättas varför Kenneth, om han hade beslutat sig för att döda Per-Erik, dröjde med utförandet. Till det anförda kommer att Kenneth har lämnat en alternativ förklaring till varför han hämtade pistolen. Han har uppgett att han hämtade pistolen eftersom han hade tankar om att ta sitt eget liv. Att Kenneth hotat Per-Erik eller vad som i övrigt framkommit utesluter inte den av Kenneth framförda förklaringen om att han hämtade pistolen för att han övervägde att ta sitt eget liv. Kenneths förklaring kan därför inte lämnas utan avseende.

Vid en samlad bedömning av den framlagda utredningen är det enligt tingsrättens mening inte visat att Kenneth haft uppsåt att utföra mord. Åtalet för förberedelse till mord ska därför ogillas.

Åtalspunkt 3 – hot mot tjänsteman

Daniel Pollak har på ett sanningsenligt sätt berättat att Kenneth vid polisingripandet den 22 oktober 2018 sa till honom att de skulle göra upp en vacker dag samt att Kenneth på fråga från honom bekräftat att uttalandet skulle uppfattas som ett hot. Kenneth har inte i detalj kunnat redogöra vad han sa till polismannen. Han har dock vidgått att han sa något i stil med att han och polismannen skulle prata eller göra upp någon dag samt att han på polismannens fråga om hans uttalade skulle tolkas

som ett hot kan ha sagt ”mm” och att polismannen fick tolka uttalandet hur han ville.

På grund av det anförda finns ingen anledning att betvivla de uppgifter som Daniel Pollak lämnat. Åtalet för hot mot tjänsteman ska därför bifallas.

Påföljd

Kenneth förekommer inte i belastningsregistret sedan tidigare. Kenneth döms nu för ett fall av olaga hot och ett fall av hot mot tjänsteman. Tingsrätten anser inte att det samlade straffvärdet för gärningarna överstiger bötesnivå.

Enligt 29 kap. 5 § första stycket 7 ska rätten vid straffmätningen, utöver brottets straffvärde, i skälig omfattning beakta om den tilltalade förorsakas men till följd av att han eller hon på grund av brottet blir eller kan antas bli avskedad eller uppsagd från anställning eller drabbas av annat hinder eller synnerlig svårighet i yrkes- eller näringsutövning. Tingsrätten konstaterar att det av yttrandet som inhämtats från Polismyndighetens personalansvarsnämnd inte framgår om Kenneth kommer att skiljas från sin tjänst vid nu aktuell utgång i målet. Enligt tingsrätten bör osäkerheten beträffande Kenneths fortsatta anställning som polis beaktas till hans fördel. Tingsrätten fastställer därför påföljden till 100 dagsböter.

Övrigt

Den av Stefan Wallin begärda ersättningen är skälig.

Kenneth har ekonomisk förmåga att själv stå kostnaden för försvararen. Med hänsyn till att utredningen beträffande åtalspunkten 2, från vilken Kenneth nu helt frikänns, i allt väsentligt varit densamma som beträffande övriga åtalspunkter finner

UPPSALA TINGSRÄTT
Avdelning 1
Enhet 1

DOM
2019-05-10

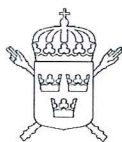
B 6530-18

tingsrätten ingen anledning att begränsa det belopp som Kenneth ska återbetala till staten.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se *bilaga 2* (TR-01)

Överklagande, ställt till Svea hovrätt, ges in till tingsrätten senast den 31 maj 2019.

Kurt Ek

ÅKLAGARMYNDIGHETEN
Särskilda åklagarkammaren
Chefsåklagare Joakim Zander

Ansökan om stämning

2019-02-04

Sida 1(4)
Handling 90
Ärende AM-139540-18
Handläggare 820-P-4

Ange dessa uppgifter vid kontakt med myndigheten

UPPSALA TINGSRÄTT
Enhet 1

INKOM: 2019-05-07
MÅLNR: B 6530-18
AKTBIL: 28

Uppsala tingsrätt
Målkansliet
Box 1113
751 41 UPPSALA

TR mål: B 6530-18
Handl.: OVR

1	Tilltalad: efternamn och alla förnamn Johansson, Bengt Kenneth		Tilltalsnamn Kenneth	Yrke/titel
	Personnr 19650624-1451	Medborgare i Sverige	Telefon 0702003646, 0174-71577	Tolkbehov
Adress Portalgatan 74 Lgh 1402 754 18 UPPSALA				
Offentlig försvarare/ombud Wallin, Stefan, Advokatbolaget Wallin & Söderberg, Dragarbrunnsgatan 44, 5 tr, 753 20 UPPSALA				
Frihetsberövande m.m.				
Delgivningsuppgifter				

Ansvarsyrkanden m.m.

1. GROVT HOT MOT TJÄNSTEMAN (0150-K4348-18) och i andra hand grovt olaga hot

Målsägande

Per-Erik Eriksson: för ej talan

Gärning

Johansson har den 22 oktober 2018 i Uppsala med hot om våld förgripit sig på polismannen Per Erik Eriksson för att hämnas för en åtgärd till dennes myndighetsutövning.

Eriksson hade varit involverad i tillsättningsärende av en polismanstjänst inom Polismyndigheten och Johansson har hotat Eriksson i anledning beslut i ärendet.

Hotet har bestått i att Johansson, som är polis och som har tillgång till vapen vilket Eriksson varit medveten om, i SMS uttalat att han hatar Eriksson och att han har fulla magasin samt i förtäckta ordalag förklarat att han är villig att göra upp med Eriksson vid ett personligt möte.

Ht justerat av äm.
vid muf 2019-04-25
/OSNY

Ht vid

Ht justerat av äm.
vid muf 2019-04-17
/OSNY

Ht av

Ht justerat av äm.
vid muf 2019-04-17
/OSNY

Ht telefon-
meddelanden

Hotet har varit ägnat att hos Eriksson framkalla allvarlig fruktan för egen eller annans säkerhet till person.

Gärningen är att anse som grov med hänsyn till att hotet varit av allvarligt slag eftersom det anspelat på Johanssons tillgång till vapen.

Lagrum

17 kap 1 § 2 st brottsbalken

2. FÖRBEREDELSE TILL MORD (0150-K4382-18)

Målsägande

Per-Erik Eriksson: för ej talan

Gärning

Johansson har d. 22 oktober 2018 i Uppsala med uppsåt att utföra mord tagit befattning med skjutvapen som varit särskilt ägnat att användas som hjälpmedel vid brottet. Johansson har under sin semester hämtat ut sitt tjänstevapen med ammunition från vapenförvaringen på sin arbetsplats och tagit hem det till sin bostad.

Lagrum

3 kap 1 § och 11 § samt 23 kap 2 § 1 st brottsbalken

Bevisning avseende åtalspunkter 1 och 2

Muntlig bevisning

- Förhör med målsäganden Eriksson angående hans iakttagelser den aktuella dagen till styrkande av att han uppfattat hotet som allvarligt menat och att han därför vidtagit vissa försiktighetsåtgärder.
- Förhör med tilltalade Kenneth Johansson
- Förhör med vittnet Lars Johansson som ska höras om sina kontakter med Kenneth Johansson till styrkande av att denne varit berusad d. 19 oktober 2018 när Lars Johansson överlämnat tjänstehund till honom, att han p.g.a. Kenneth Johanssons SMS till Eriksson tyckte det var obehagligt att hämta hunden hos Kenneth Johansson d. 22 oktober 2018 samt att han uppfattade Kenneth Johansson som märkbart bakfull den dagen och slutligen att Kenneth Johansson då hade berättat att han var så förbannad på Eriksson att han inte kunde sova

Skriftlig bevisning

- Utdrag från polisens tjänstgöringsjournal till styrkande av att Johansson arbetade d. 18 oktober, var ledig d. 19-21 oktober och hade semester d. 22 oktober (förundersökningsprotokollet s. 213-214)
- Loggar från polisens dörr- och låssystem till styrkande av att Johanssons inpasseringskort använts d. 22 oktober 2018 kl. 19.20 för att öppna dörren till polisens vapenrum (förundersökningsprotokollet s. 215-216)
- SMS-meddelanden mellan Johansson och Eriksson under tiden 18-22 oktober till styrkande av att Johansson efter hand blivit allt mer aggressiv i sitt sätt att skriva meddelandena, att han inbjudit till en fysisk konfrontation och att han slutligen d. 22 oktober 2018 kl. 19:48 skickat meddelandet "Fulla mag..nog bäst att du inte stör mig.." samt att Eriksson korrekt svarat på frågor och inte visat någon påtaglig irritation (förundersökningsprotokollet s. 113-128)
- PM upprättat av tf operativ chef d. 22 oktober 2018 till styrkande av man uppfattat det som att Johansson "ville göra upp man mot man eller något liknande" och att han inte var rädd för att slåss samt att oro uppstod att Johansson hade sitt tjänstevapen hemma varefter man vidtog för situationen adekvata åtgärder (förundersökningsprotokollet s. 129)
- Protokoll över anbringande av fängsel som upprättats i samband med att Johansson hämtats till förhör i anledning av misstankarna mot honom d. 22 oktober 2018 till styrkande av att han uppträtt hotfullt och varit motsträvig och varnat polismännen för "våldsupptrappning" (förundersökningsprotokollet s. 146).
- Protokoll över hämtning till förhör av Johansson och förhörsdokumentation till styrkande av att han fördes in kl. 01:05 d. 23 oktober 2018 och att beslut fattades att dröja med förhöret p.g.a. att Johansson var berusad och att förhöret därför påbörjades först kl 06:15 d. 23 oktober (förundersökningsprotokollet s. 133 och 217)
- Bilder från Johanssons bostad i samband med husrannsakingen till styrkande av att det inte förvarades matvaror i någon nämnvärd omfattning i kyl och frys och att det fanns flera tomflaskor med etiketter som anger att de innehållit sprit och ett antal s.k. bag-in-box (förundersökningsprotokollet s. 154-155, 162-165)
- Uppspelning av videoupptagning av Johanssons bostad i samband med husrannsakan till styrkande av att det på matbordet fanns en laddad pistol med patron i patronläget, ett laddat extra magasin, patronaskar, en av polisens kommunikationsradioapparater (påslagen) samt en bag-in-box och ett påfyllt vinglas (åklagaren tar med filmen till huvudförhandlingen).

- Beslagsprotokoll till styrkande av skjutvapen och ammunition tagits i beslag i samband med husrannsakingen (förundersökningsprotokoll s. s 139-140,)
- Tekniskt protokoll till styrkande av att skjutvapnet var funktionsdugligt (förundersökningsprotokollet s. 191-193)

3. HOT MOT TJÄNSTEMAN (0150-K4512-18)

Målsägande

Daniel Pollak: för ej talan

Gärning

Johansson har d. 22 oktober 2018 i samband med att ett beslut om husrannsakan skulle verkställas av polis i hans bostad i Uppsala med hot om våld förgripit sig på polismannen Daniel Pollak i dennes myndighetsutövning. Hotet har bestått i att han tittat honom i ögonen och uttalat ”jag ska göra upp med dig en vacker dag” och i att han på fråga från Pollak bekräftat att denne skulle ta det som ett hot.

Lagrum

17 kap 1 § 1 st brottsbalken

Bevisning

Muntlig bevisning

Förhör med målsäganden Pollak angående ingripandet mot Johansson till styrkande av denne uttalat sig på det sätt som anges i gärningsbeskrivningen.

Förhör med tilltalade Kenneth Johansson

Handläggning

Beräknad tidsåtgång för förhandlingen: en dag.

Följande personalia bör inhämtas: Yttrande från polisens Personalansvarsnämnd.

ÅKLAGARBUNDET

Hur man överklagar

Dom i brottmål, tingsrätt

TR-01

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv tingsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis.

Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller en ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför.

Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen vid en huvudförhandling.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till tingsrätten. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Tingsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar tingsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till hovrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även hovrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till hovrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd. Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen, och det är kopplat en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd för skadeståndsdelen om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med tingsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.